

APEL: Professor Audun Øfsti trekker fram samtidsfilosof Karl-Otto Apel som en av de mest sentrale drivkreftene bak Melbuseminaret, som i disse dager arrangeres på Melbu ved Vesterålen. **FOTO: ESPEN PETERSSON, VESTERÅLENS AVIS**

Apel endelig tilbake

Karl-Otto Apel, en av kontinental-filosofiens store stjerner, er i disse dager tilbake på Melbus sommerseminar.

faglig ansvarlig Audun Øfsti, for Apel var en av de tidlige drivkreftene i Melbuseminaret.

– Vi satte i gang i 1984. Det var med Karl-Otto Apel som snakket om diskursetikk. Den gangen hadde det karakter av sommerskole for amatør-filosofene i regionen og andre. Apel foreleste to timer hver formiddag, så var det gruppearbeid og så plenumsdiskusjoner til slutt.

Formalisering

Etter hvert ble seminaret mer formalisert og Nordlands akademi for kunst og vitenskap ble født i 1988. Akademiet driver primært med musikkundervisning og Melbuseminaret, begge om sommeren.

Etter det første seminaret om diskursetikk ble det til flere seminarer, annethvert år, om en rekke temaer: arkitekturfilosofi, om historie og framskrittsproblemet og mye annet. Et seminar i 1990 ble opphavet til en bok med artikler: «Ecology and Ethics», som kom ut i 1992.

På 1990-tallet var Apel av en rekke grunner ikke med, men i det siste har de begynt å vende tilbake. Først i 2002, og igjen til årets seminar om filosofi og økonomi. Det er tredje

gang dette emnet er valgt som tema.

Opplysningsfilosof

At Apel deltar på seminaret i år er i seg selv imponerende. Han er 86 år gammel, og har flere ganger blitt forhindret fra å reise på grunn av helseproblemer. I år er det særlig gledelig at han er til stede, fordi Res Publica utgir en essaysamling i hans ære, «The Public Sphere – essays in honour of Karl-Otto Apel». Her har flere av Melbuseminarets faste gjester skrevet essays om filosofiske emner som står Apel nær.

Det er også en anledning for Øfsti til å reflektere over

Karl-Otto Apel. Det å kunne få en slik støtte fra en internasjonal stjerne i den tidlige fasen gjorde virkelig det hele mulig.

– Hvorfor tror du Melbuseminaret var viktig for ham?

– Jeg tror det var fint for ham å ha et forum der han kunne prøvekjøre nye tanker og få tilbakemeldinger, og formulere seg i et rom der han ikke har sine aller heftigste motstandere rundt seg. Han er jo en opplysningsfilosof. Å opplyse verden er i hans ånd.

Språket og tanken

– Apel var med på å innføre det man kan kalle en kritikk av den metodiske solipsismen i norsk filosofi. Det er et slagord formulert av filosofen Edmund Husserl som krever at filosofen skal distansere seg fra alt som sies og

være selvtilstrekkelig og autonom. Det er en sentral dogme i filosofien, kan du si.

– Apel vil heller si at det tenkende subjektet ikke kan være prinsipielt uavhengig av språk

«Jeg tror det var fint for Apel å ha et forum der han kunne prøvekjøre nye tanker og få tilbakemeldinger»

**AUDUN ØFSTI,
PROFESSOR I FILOSOFI**

hvilken innflytelse Apel har hatt på norsk filosofi.

– Når vi snakker om Melbuseminaret kan jeg vel ettertrykkelig si at det aldri ville blitt noe filosofiseminar uten

FAKTA:

Filosofi i Melbu:

■ Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap står bak den årlige festivalen Sommer-Melbu.

■ I tidsrommet 4.–13. juli byr Melbu på både musikk, litteratur, kunst, film, friluftstiltak og filosofi.

■ For tredje år på rad har det årlige internasjonale filosofiseminaret fått tittelen «Filosofi og økonomi».

■ Blant foredragsholderne er filosofene Karl-Otto Apel, Reinhard Hesse og Wolfgang Kuhlmann og økonomene Karl Georg Zinn og Anwar Shaikh.

■ Faglig ansvarlig er professor Audun Øfsti, som i Klassekampen i dag intervjues om Apel.

ket det tenker innenfor. Han undergraver ideen om at tanken er uavhengig av språket. For ham er tanken alltid sekundær til språkhengighet og språkkompetanse. Han gjorde den måten å tenke på populær i Norge, og han og Habermas har begge nytt godt av dette – selv om postmodernismens innflytelse har ført til at deres rolle i Norge har bremsset litt opp.

martin.gruner.larsen@klassekampen.no

FILOSOFI

Av Martin Gruner Larsen (tekst og foto), Melbu

Sommerseminaret på Melbu har vært en fast institusjon i norsk filosofiverden siden midten av 80-tallet. Her samles filosofer og andre tenkere for tverrfaglige diskusjoner og forelesninger midt i det gamle fiskeværret i Vesterålen. Filosofene kommer fra nær og fjern for å få med seg seminaret, midnattssolen og den dramatiske naturen.

Nå er seminaret for 2008 godt i gang, og gjestes denne gang av den internasjonalt anerkjente filosofen Karl-Otto Apel. Veldig passende, mener